

Fejér Megyei Kormányhivatal

Ügyszám: FE/02/854-1/2017.

Tárgy: törvényességi felhívás
Melléklet: Baracs Község Önkormányzat
Képviselő-testülete „a
házasságkötések és egyéb családi
események szolgáltatási díjáról”
szóló 10/2015. (VI.15.)
önkormányzati rendelete

Baracs Község Önkormányzat
Képviselő-testülete

Baracs
Táncsics u. 27.
2427

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!

A Miniszterelnökség Államtitkárának TER-1/2152/2/2016. számú államtitkári utasításával elrendelt céllenőrzése végrehajtása során megvizsgáltam Baracs Község Önkormányzat Képviselő-testülete „a házasságkötések és egyéb családi események szolgáltatási díjáról” szóló 10/2015. (VI.15.) önkormányzati rendeletét - Önkormányzati rendelet - , amelyre vonatkozóan a „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – Mőtv. – 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatásköröm alapján az alábbi

t ö r v é n y e s s é g i f e l h í v á s s a l

élek:

1. Az Önkormányzati rendelet bevezető része az alábbiak miatt jogszabálysértő.

Az Önkormányzati rendelet bevezető részében rossz feladatkört megjelölő rendelkezést tartalmaz.

„A jogszabályszerkesztésről” szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet – JsZR. – 52.§ (1)-(2) bekezdései és az 55.§ (1) és (5) bekezdései kimondják, hogy:

„52.§ (1) A rendelet tervezete bevezető részt tartalmaz.

(2) A bevezető rész

a) a jogszabály megalkotásához szükséges - az ebben az alcímben meghatározott - érvényességi kellékek felsorolását és

b) a jogalkotás aktusára utaló kifejezést foglalja magában.

...

55.§ (1) A bevezető részben a rendeletalkotásra felhatalmazást adó rendelkezés vagy az eredeti jogalkotói hatáskört megállapító rendelkezés után meg kell jelölni azt a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezést, amely alapján a jogszabályt kiadják.

(5) Önkormányzati rendelet bevezető részének a megszővegezésekor az önkormányzat feladatköréeként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés megfelelő pontját, a helyi önkormányzatokról szóló törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését vagy más törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését kell feltüntetni."

Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontja értelmében:

„a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között rendeletet alkot”

A bevezető részben a felhatalmazó rendelkezés, rendelkezések mellett meg kell jelölni a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezést is. Mind a felhatalmazó rendelkezés, mind pedig a feladatkört megállapító rendelkezés pontos megjelölése az önkormányzati rendelet érvényességi kelléke. Amennyiben ezek valamilyen hibában szenvednek, úgy a teljes önkormányzati rendelet érvénytelenségét vonják maguk után.

Az Önkormányzati rendeletben feladatkört megállapító rendelkezésként az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése került megjelölésre, amiből valójában – tekintettel Jszt. alább hivatkozott 53. § (2) bekezdésére – az eredeti jogalkotói hatáskör származtatható.

A Jszt. 53. § (2) bekezdése szerint ugyanis:

„53. § (2) Eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotni tervezett helyi önkormányzati rendelet esetében az önkormányzat eredeti jogalkotói hatáskörét megállapító rendelkezésként az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdését kell megjelölni.”

Az Önkormányzati rendelet megalkotására a feladatkört helyesen az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének a) pontja biztosítja.

Felhívom a Tisztelt Képviselő-testület figyelmét arra, hogy „a jogalkotásról szóló” 2010. évi CXXX. törvény – Jat. – 8.§ (2) bekezdése az alábbiakról rendelkezik:

„8.§ (2) Nem lehet módosítani a jogszabály megjelölését, a rendelet bevezető részét, a hatályba lépett jogszabályi rendelkezés hatálybaléptető rendelkezését, valamint jogszabállyal - a fordítási hiba kivételével - a jogszabályban kihirdetett nemzetközi szerződés, a nemzetközi szerződéshez fűzött fenntartás, kifogás és nyilatkozat szövegét.”

A Kúria 5.031/2014/3. számú határozata a következőket tartalmazza:

„12 A Jat. 8.§ (2) bekezdése értelmében „[n]em lehet módosítani a jogszabály megjelölését, a rendelet bevezető részét ...” Ez alapján megalapozott az indítványozó azon állítása, hogy az Öt. bevezetőjében jelölt jogszabálysértést nem módosítással, hanem új önkormányzati rendelet megalkotásával lehet orvosolni. „

A jogszabály bevezető része a jogszabály érvényességi kelléke. A fentiek alapján a jogszabály bevezető része önmagában nem módosítható. Annak megváltoztatására csak új önkormányzati rendelet megalkotásával kerülhet sor.

2. Az Önkormányzati rendelet 1. §-a az Önkormányzati rendelet célját határozza meg, ugyanakkor célt az önkormányzati rendelet – az alábbiakban leírt indokokra tekintettel – nem tartalmazhat, ezért az 1. § jogszabálysértő.

A JsZR. 51. § szabályozza a preambuluma vonatkozó szabályokat:

„51. § (1) Preambulum

a) az Alaptörvény módosításának tervezetében, és

b) a társadalmi, politikai szempontból újszerű, jelentős törvény tervezetében alkalmazható.”

A JsZR. rendelet kommentárja alapján:

„A preambulum tulajdonképpen a jogszabály előszava, amely röviden, tömören meghatározza a szabályozás jogpolitikai célját és tartalmazza a szabályozás legfontosabb általános elveit.”

Az idézett jogszabályi rendelkezés alapján, önkormányzati rendelet nem tartalmazhat preambulomot. Ebből kifolyólag az önkormányzati rendelet nem határozhatja meg szabályozása jogpolitikai célját és általános elveit sem.

3. Az Önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek túlterjeszkednek „az anyakönyvi eljárásról” szóló 2010. évi I. törvény – At. – 96. §-ában foglalt felhatalmazáson, ezért azok jogszabálysértőek.

A JsZR. 73. § (5) bekezdése szerint:

„73. § (5) A felhatalmazó rendelkezésben - a (4) bekezdésben foglaltakon túl - a felhatalmazás korlátainak, illetve feltételeinek rögzítésével kell meghatározni a felhatalmazás kereteit.”

A JsZR. 73. § (5) bekezdéséhez fűzött kommentár szerint:

„A felhatalmazás jogosultjának olyan jogszabályt kell alkotnia, mely tartalmilag is összhangban van a felhatalmazásban szereplő jogalkotási tárggyal. A felhatalmazás kereteinek túllépése alkotmányellenességet eredményez. Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott a felhatalmazás keretei túllépésének kérdésével: [A] felhatalmazás kereteinek túllépése - a jogforrási hierarchia rendjének megsértésén keresztül - alkotmányellenességet eredményez. [19/1993. (III. 27.) AB határozat]”

Az Alkotmánybíróság több határozatában vizsgálta a felhatalmazás kereteinek túllépését és a következő megállapítást tette:

„A végrehajtási jogszabályok - az alapszabály keretei között - elsősorban olyan részletes szabályokat állapítanak meg, amelyek elősegítik az alapszabály rendelkezéseinek a gyakorlati megvalósulását, értelmezik az alapszabályban használt fogalmakat. A felhatalmazás kereteinek túllépése - a jogforrási hierarchia rendjének megsértésén keresztül - alkotmányellenességet eredményez.”

Az At. 96. §-ában foglalt felhatalmazás szerint:

„96. § Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy

a) rendeletben határozza meg a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének szabályait,

b) rendeletben állapíthassa meg a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése esetén a többlétszolgáltatás ellentételezéseként az önkormányzat részére, valamint az anyakönyvvezető részére fizetendő díj mértékét.”

Az Önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdésében „családi esemény” -ként definiálja a „jubileumi házassági fogadalmat” és a „névadó szertartást”. Az At. 96. §-a azonban nem ad felhatalmazást arra, hogy a települési önkormányzat a házasságkötés és a bejegyzett élettársi kapcsolat

létesítésén kívül más családi eseményt is szabályozási körébe vonjon. Ebből következően az Önkormányzati rendelet jogszabálysértő 2. § (1) bekezdése az Önkormányzati rendelet azon további szakaszainak jogszabálysértését eredményezi, amelyek a családi eseményről rendelkeznek (3. §-7. §).

4. Az Önkormányzati rendelet 4. § (4) bekezdése túlterjeszkedik az At. 96. §-ában foglalt felhatalmazáson, ezért az – a 3. pontban foglalt indokolásra tekintettel – jogszabálysértő.

Az At. – korábban már idézett – 96. §-a nem ad felhatalmazást arra, hogy a települési önkormányzat a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése esetén fizetendő díj tartalmát, a díjért nyújtott egyes részszolgáltatásokat meghatározza.

5. Az Önkormányzati rendelet 4. § (3) bekezdése határozatlan jogfogalmat tartalmaz.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján:
„Magyarország független, demokratikus jogállam.”

A Jat. 2.§ (1) bekezdése a következő:
„2.§ (1) A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.”

A Kúria Önkormányzati Tanácsának 5.015/2012/6 számú határozatában a normavilágosság kapcsán az alábbiakat rögzítette:

„A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Jat.) 2.§ (1) bekezdése értelmében „[a] jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie”. Az új Jat. hatályát megjelölő rendelkezés [1.§ (1) bekezdés a) pont] értelmében az önkormányzati jogalkotók számára törvényi előírássá vált a jogállamiság, jogbiztonság alkotmányos elvből levezetett normavilágosság, korábban alkotmányos követelménye. Az Alkotmánybíróság kidolgozta a normatartalmak jogbiztonsággal összefüggő teszt- és kritériumrendszerét. A törvényalkotó a korábbi alkotmányossági követelményeket beépítette az új Jat.-ba. Ez megadja annak a lehetőségét, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa a normavilágosság elveit az önkormányzati rendeletekkel szemben érvényesítse.

A jogállami keretek között megalkotott jogi normával szemben támasztott – jogbiztonságra alapozott – követelmények egyike az, hogy „... a jog egésze, egyes részterületei és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára ... előre láthatóak legyenek. (...) A jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel”. [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 81, 84.] „A jogbiztonság (...) megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon”. [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, ...]”

Az Önkormányzati rendelet 4. § (3) bekezdésében használt „munkaidőn kívül” fogalom nem egyértelmű magatartási, viselkedési szabályt, kötelezettséget ró a norma címzettjére, ezért törvényt sértő.

Az Mőtv. 134. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kérem, hogy a felhívásomban foglaltakat megvizsgálni, és annak alapján tett intézkedéseiről 2017. július 14. napjáig tájékoztatni szíveskedjen.

„A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól” szóló 119/2012. (VI.26.) Korm. rendelet – Korm. rendelet – 9. §-a határozza meg, hogy a törvényességi felhívás mely esetekben minősül eredménytelennek:

„9. § A fővárosi és megyei kormányhivatal törvényességi felhívása eredménytelen, ha az érintett

- a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig nem tesz intézkedést a jogszabálysértés megszüntetése érdekében,
- által a törvényességi felhívásban foglaltak alapján tett intézkedés nem szünteti meg a jogszabálysértést, vagy újabb jogszabálysértést idéz elő,
- nem ért egyet a törvényességi felhívásban foglaltakkal, és az erről szóló tájékoztatást követően a fővárosi és megyei kormányhivatal megítélése szerint a jogszabálysértés továbbra is fennáll,
- a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig a fővárosi és megyei kormányhivatalt nem tájékoztatja.”

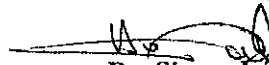
Amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, az Mőtv. 134. § (2) bekezdés alapján a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

Felhívom a figyelmét arra, hogy a Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Székesfehérvár, 2017. május „As”

Tisztelettel:

Dr. Simon László
kormány megbízott *l.*

4
27